

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

3 FEBRUARI 1998

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW LEDUC EN DE HEER VERGOTE

Art. 3

In het ontworpen artikel 1, het tweede lid vervangen door de volgende bepaling :

«Een crematorium kan opgericht en beheerd worden door een gemeente, een vereniging van gemeenten, een privaatrechtelijk rechtspersoon of een natuurlijk persoon.»

Verantwoording

Er is geen reden waarom er voor crematoria een monopolie zou zijn voor gemeenten of verenigingen van gemeenten.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

1-848 - 1997/1998 :

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

3 FÉVRIER 1998

Projet de loi modifiant la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures

Procédure d'évocation

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME LEDUC ET M. VERGOTE

Art. 3

À l'article 1er proposé, remplacer l'alinéa 2 par la disposition suivante :

«Un établissement crématoire peut être établi et exploité par une commune, une association de communes, une personne morale de droit privé ou une personne physique.»

Justification

Il n'y a aucune raison que l'établissement et la gestion des établissements crématoires soient un monopole des communes ou associations de communes.

Voir :

Document du Sénat :

1-848 - 1997/1998 :

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

Nr. 2 VAN MEVROUW LEDUC EN DE HEER VERGOTE

Art. 15

In de ontworpen bepaling, de woorden « of een daartoe speciaal uitgeruste wagen » schrappen.

Verantwoording

Door te stellen dat de lijken enkel met een lijkwagen kunnen worden vervoerd, worden een aantal mogelijke mistoestanden uitgesloten.

Immers, het begrip « daartoe speciaal uitgeruste wagen » is vaag. Indien men het vervoer van lijken aldus zou toelaten, kan dit leiden tot toestanden die niet stroken met het principe der aan de doden verschuldige eerbied. Zo zou het bijvoorbeeld mogelijk zijn om een vrachtwagen om te bouwen en deze als een speciaal uitgeruste wagen te laten catalogeren.

Nr. 3 VAN MEVROUW LEDUC EN DE HEER VERGOTE

Art. 23bis (nieuw)

Een artikel 23bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt:

« Art. 23bis. — Artikel 24 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 24. — § 1. Onverminderd het bepaalde in § 2, kan de as van de verbrande lijken:

a) in urnen worden geplaatst die binnen de omheining van de begraafplaats of in grond in eigendom van één van de nabestaanden, of in grond in eigendom van derden mits dier uitdrukkelijke toestemming, op ten minste acht decimeter diepte worden begraven;

b) in urnen worden geplaatst die binnen de omheining van een begraafplaats in een columbarium worden bijgezet;

c) in urnen worden geplaatst die in de woning van één van de nabestaanden worden bewaard;

d) worden uitgestrooid op een daartoe bestemd perceel van de begraafplaats of op grond in eigendom van één van de nabestaanden of op grond in eigendom van derden mits dier uitdrukkelijke toestemming;

e) worden uitgestrooid op de aan het grondgebied van België grenzende territoriale zee onder de voorwaarden die de Koning bepaalt.

§ 2. De Koning bepaalt de voorwaarden waaraan de in § 1 bepaalde begravingen of uitstrooiingen moeten voldoen en kan tevens andere wijzen van uitstrooiing van de as bepalen. »

N° 2 DE MME LEDUC ET M. VERGOTE

Art. 15

Dans le texte proposé, supprimer les mots « ou d'un véhicule spécialement équipé à cette fin ».

Justification

En prévoyant que le transport des corps ne peut être effectué qu'au moyen d'un corbillard, on exclut tout risque de dérive en la matière.

Les termes « véhicule spécialement équipé à cet effet » sont en effet vagues. Si l'on permettait que des corps soient transportés de cette manière, cela pourrait engendrer des situations contraires au principe du respect à la mémoire des morts. C'est ainsi que l'on pourrait par exemple transformer un camion et le faire cataloguer comme véhicule spécialement équipé.

N° 3 DE MME LEDUC ET M. VERGOTE

Art. 23bis (nouveau)

Insérer un article 23bis (nouveau), libellé comme suit:

« Art. 23bis. — L'article 24 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 24. — § 1er. Sans préjudice du § 2, les cendres des corps incinérés peuvent:

a) être recueillies dans des urnes qui sont inhumées à au moins huit décimètres de profondeur dans l'enceinte du cimetière ou dans un terrain appartenant à l'un des proches ou dans un terrain appartenant à des tiers moyennant l'accord explicite de ces derniers;

b) être recueillies dans des urnes qui sont placées dans un columbarium dans l'enceinte d'un cimetière;

c) être recueillies dans des urnes conservées au domicile de l'un des proches;

d) être dispersées sur une parcelle de terrain du cimetière réservée à cet effet ou sur un terrain appartenant à l'un des proches ou sur un terrain appartenant à des tiers moyennant l'accord explicite de ces derniers;

e) être dispersées sur la mer territoriale contiguë au territoire de la Belgique, aux conditions que le Roi détermine.

§ 2. Le Roi détermine les conditions auxquelles doivent répondre les inhumations et dispersions visées au § 1er. Il peut prévoir d'autres modes de dispersion des cendres. »

Verantwoording

Het moet mogelijk zijn de as van een overleden familielid ook elders uit te strooien of te bewaren dan op het grondgebied van de begraafplaats, zonder inbreuk te doen op de rechten van derden.

Jeannine LEDUC.
Fons VERGOTE.

Nr. 4 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis (nieuw) invoegen tot vervanging tot wijziging van de titel van het wetsontwerp luidende:

« *Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging.* »

Verantwoording

Voorliggend ontwerp van wet beperkt zich tot de regeling van de crematie. Het lijkt ons echter aangewezen de globale regeling van vaststelling, aangifte en controle van overlijden te regelen.

De huidige Belgische regeling op dit punt vertoont immers een aantal leemten en gebreken. Artikel 2 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (4 november 1950) verplicht de Lid-Staten het recht op leven te beschermen. Vanuit diverse opzichten kan de Belgische wetgever die bescherming vandaag quasi niet garanderen. De wettelijke regeling in verband met de aangifte van het overlijden dateert nog uit de vorige eeuw: de aangifte dient niet door een arts te geschieden, maar door leken-getuigen.

Volgens de artikelen 77 en 78 van het Burgerlijk Wetboek verleent de ambtenaar van de burgerlijke stand toelating tot teraardebestelling na aangifte van een overlijden. Deze aangifte gebeurt door middel van een overlijdensattest, het model IIIC voor de « aangifte van overlijden van een persoon van een jaar en ouder » of het model IIID voor de « aangifte van een doodgeboren kind of van het overlijden van een kind jonger dan een jaar ». Het niet aangeven is niet strafrechtelijk gesanctioneerd. Volgens de letter van de wet dient de ambtenaar van de burgerlijke stand zich zelf van het overlijden te vergewissen. In feite neemt hij vrede met een medisch getuigschrift, maar een duidelijke wettelijke basis hiervoor ontbreekt. Er bestaan geen wettelijke waarborgen door middel van georganiseerde steekproeven door terzake deskundige artsen, tegen het bewust onterecht attesteren van een natuurlijk overlijden. De ambtenaar van de burgerlijke stand kan slechts toestemming tot teraardebestelling verlenen bij een overlijden door natuurlijke oorzaak. Evenmin bestaan er wettelijke onverenigbaarheden die uitsluiten dat een arts het overlijden van een verwante vaststelt en attesteert.

In hoofde van de vaststellende arts bestaat geen wettelijke verplichting om verdachte en gewelddadige overlijdens rechtstreeks te melden aan de ambtenaar van burgerlijke stand die op zijn beurt onverwijld de gerechtelijke overheid inlicht.

Het artikel 81 van het Burgerlijk Wetboek luidt: « zijn er tekens of aanwijzingen van een gewelddadige dood of andere omstandigheden die zulks laten vermoeden, dan mag de teraardebestelling eerst geschieden nadat een officier van politie, bijgestaan door een doctor in de geneeskunde of de heekunde, een proces-

Justification

Les cendres d'un parent décédé doivent pouvoir être dispersées ou conservées à d'autres endroits que dans l'enceinte du cimetière, sans porter atteinte aux droits de tiers.

N° 4 DE M. CALUWÉ ET CONSORTS

Art. 1^{er}bis (nouveau)

Insérer un article 1^{er}bis (nouveau), visant à modifier comme suit l'intitulé du projet de loi :

« *Projet de loi modifiant certaines dispositions du Code civil et modifiant la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures.* »

Justification

Le présent projet de loi ne règle que la crémation. Cependant, il nous semble opportun de régler globalement la constatation, la déclaration et le contrôle du décès.

Notre réglementation actuelle en la matière présente en effet une série de lacunes et de déficiences. L'article 2 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (4 novembre 1950) oblige les parties contractantes à protéger le droit à la vie. À plusieurs points de vue, le législateur belge est presque dans l'impossibilité de garantir pareille protection. Les règles légales relatives à la déclaration du décès datent du siècle passé: la déclaration ne doit pas être faite par un médecin, mais par des témoins, qui ne sont pas des professionnels.

En application des articles 77 et 78 du Code civil, l'officier de l'état civil accorde l'autorisation d'inhumer après que le décès a été déclaré. Cette déclaration se fait au moyen d'une attestation de décès, modèle IIIC pour les déclarations de décès d'une personne d'un an et plus ou modèle IIID pour la déclaration d'un enfant mort-né ou du décès d'un enfant de moins d'un an. Le fait de ne pas déclarer n'est pas sanctionné pénalement. Selon la lettre de la loi, l'officier de l'état civil doit s'assurer lui-même du décès. En réalité, il se satisfait d'un certificat médical, mais pareille pratique n'a pas de base légale. Il n'existe aucune garantie légale — au moyen de sondages organisés par des médecins experts en la matière — contre l'attestation faite volontairement à tort de la mort naturelle. L'officier de l'état civil ne peut accorder l'autorisation d'inhumer qu'en cas de mort naturelle. Il n'y a pas non plus d'incompatibilité légale qui interdise à un médecin de constater et d'attester le décès d'un proche.

La loi n'oblige pas le médecin qui constate le décès à signaler directement les morts suspectes et violentes à l'officier de l'état civil, qui, à son tour, informe sans délai les autorités judiciaires.

L'article 81 du Code civil est rédigé comme suit: « Lorsqu'il y aura des signes ou indices de mort violente, ou d'autres circonstances qui donneront lieu de le soupçonner, on ne pourra faire l'inhumation qu'après qu'un officier de police, assisté d'un docteur en médecine ou en chirurgie, aura dressé procès-verbal de

verbaal heeft opgemaakt van de staat van het lijk en van de daarop betrekking hebbende omstandigheden, alsook van de inlichtingen die hij heeft kunnen inwinnen omtrent de voornamen, de naam, de leeftijd, het beroep, de geboorteplaats en de woonplaats van de overledene.»

Dit betekent dat er een politieel en medicolegaal onderzoek dient uitgevoerd te worden. In de praktijk gebeurt dit wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand en/of de gerechtelijke instanties in kennis worden gesteld van een overlijden dat te wijten is aan een gewelddadige of verdachte oorzaak. Het model IIIC verplicht de arts, die het overlijden vaststelt, in te vullen of het overlijden te wijten is aan een natuurlijke, een gewelddadige of een verdachte oorzaak. Buiten de plicht dit model IIIC in te vullen heeft de arts geen andere verplichtingen, dit wil zeggen er bestaat geen meldingsplicht. De arts is niet verplicht een verdacht of gewelddadig overlijden te melden. Indien voor crematie als vorm van teraardebestelling wordt gekozen dan voorziet de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (hoofdstuk 2, afdeling III-Lijkverbranding) in een tweede onderzoek; dit wil zeggen dat een tweede arts, onafhankelijk van de arts die het overlijden heeft vastgesteld, door de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt aangesteld om na te gaan en te bevestigen dat er geen tekens of aanwijzingen zijn van een gewelddadige en verdachte dood (artikel 22, § 1).

Hiervoor kan de procureur des Konings zich volgens de artikelen 43 en 44 van het Wetboek van Strafvordering laten bijstaan door een of twee artsen die verslag dienen uit te brengen over de oorzaak van de dood en de staat van het lijk. Indien een gerechtelijk onderzoek wordt ingesteld kan de onderzoeksrechter een arts als deskundige aanstellen. Ook de rechtbanken beschikken over de mogelijkheid om deskundigen aan te stellen.

In alle gevallen van gewelddadige en verdachte dood, op basis van artikel 81 van het Burgerlijk Wetboek en ook bij crematie dient een bijkomend onderzoek te gebeuren. In deze gevallen waarin de wet een bijkomende controle voorziet is de deskundigheid van deze controle onvoldoende gewaarborgd.

Enkel een arts kan het overlijden vaststellen. In zijn universitaire opleiding krijgt de aspirant-arts een (eerder beperkte) theoretische opleiding in de gerechtelijke geneeskunde. Een praktische opleiding is aan de Belgische universiteiten niet voorzien. Daarenboven bestaat er geen academische opleiding in de gerechtelijke geneeskunde: er is niet voorzien in de opleiding tot specialist in de gerechtelijke geneeskunde.

In de praktijk worden voornamelijk bij een vermoeden van misdrijf door de bevoegde instanties wetsartsen aangesteld die enige praktijkervaring hebben opgedaan. Slechts aan de meeste universiteiten vindt men min of meer georganiseerde en kleinschalige medicolegale instellingen meestal verbonden aan de leerstoel voor gerechtelijke geneeskunde.

Dit amendement wil de aandacht vestigen op de verantwoordelijkheid die de (huis)arts draagt wanneer hij geconfronteerd wordt met een overlijden in ongewone of onbekende omstandigheden. Hij/zij dient in eer en geweten een beslissing te nemen over het al dan niet natuurlijke karakter. Enkel bij een onverklaard of onnatuurlijk overlijden volgt in de regel een gerechtelijk onderzoek (al dan niet met obductie). Wanneer de ware aard van een overlijden dat volgt op een ongeval, zelfmoord of zelfs misdrijf miskend wordt en aangegeven als «natuurlijk», ontsnappen deze sterfgevallen aan een gerechtelijk onderzoek.

Onnodig erop te wijzen dat dit verstrekkende gevolgen heeft op strafrechtelijk (bijvoorbeeld in geval van misdrijf zoals doding, nalatigheid), maatschappelijk (bijvoorbeeld financiële gevolgen in verband met verzekeringen) en sociaal-geneeskundig (bijvoorbeeld voor statistische en preventie doeleinden) vlak.

Met het toenemend aantal crematies stelt dit probleem zich nog scherper, daar een onderzoek (zoals opgraving) nadien uiteraard onmogelijk is geworden.

l'état du cadavre, et des circonstances y relatives, ainsi que des renseignements qu'il aura pu recueillir sur les prénoms, nom, âge, profession, lieu de naissance et domicile de la personne décédée.»

Cela signifie qu'il faut effectuer une expertise policière et médico-légale. Dans la pratique, celle-ci a lieu lorsque l'officier de l'état civil et/ou les autorités judiciaires sont informés d'une mort violente ou suspecte. L'attestation IIIC oblige le médecin qui constate le décès à signaler si la mort est une mort naturelle, violente ou suspecte. À part celle de remplir le modèle IIIC, le médecin n'a pas d'autre obligation; en d'autres termes, il n'existe aucune obligation de mentionner. Le médecin n'est pas obligé de signaler une mort suspecte ou violente. Si l'on opte pour la crémation en tant que forme d'inhumation, la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures (chapitre 2, section III, «Des incinérations») prévoit un deuxième examen; cela signifie que l'officier de l'état civil désigne, indépendamment du médecin qui a constaté le décès, un deuxième médecin, qui doit contrôler et confirmer qu'il n'y a pas de signes ou indices de mort violente ou suspecte (article 22, § 1er).

À cet effet, le procureur du Roi peut, en application des articles 43 et 44 du Code d'instruction criminelle, se faire assister par un ou deux médecins tenus de faire rapport sur la cause de la mort et l'état du cadavre. Si une instruction est ouverte, le juge d'instruction peut désigner un médecin-expert. Les tribunaux peuvent également désigner des experts.

Dans tous les cas de mort violente et suspecte, comme de crémation, en application de l'article 81 du Code civil, une expertise supplémentaire doit avoir lieu. Dans les cas où la loi prévoit un contrôle supplémentaire, la qualité de ce contrôle n'est pas suffisamment garantie.

Seul un médecin peut constater le décès. Au cours de sa formation universitaire, l'aspirant médecin reçoit une formation théorique (plutôt limitée) en médecine légale. Les universités belges ne prévoient pas de formation pratique. En outre, il n'existe aucune formation universitaire en médecine légale: l'on n'a pas prévu de formation de spécialiste en médecine légale.

Dans la pratique, c'est surtout en cas de présomption de délit que les autorités compétentes désignent des médecins légistes qui ont accumulé une expérience pratique en la matière. Ce n'est que dans les plus grandes universités que l'on trouve des institutions médico-légales, de petite dimension et plus ou moins organisées, attachées la plupart du temps à la chaire de médecine légale.

Le présent amendement a pour but d'attirer l'attention sur la responsabilité que porte le médecin (généraliste) lorsqu'il est confronté à un décès survenu dans des circonstances inhabituelles ou inconnues. Il (ou elle) doit prendre en âme et conscience une décision sur le caractère naturel ou non de la mort. Ce n'est qu'en cas de décès inexpliqué ou non naturel que l'on ouvre en général une instruction (avec autopsie ou non). Lorsqu'on méconnaît la véritable nature d'un décès qui fait suite à un accident, un suicide ou même un délit et que l'on déclare cette mort comme «naturelle», ces décès échappent à l'instruction.

Il est inutile de souligner que cela a des conséquences énormes aux points de vue pénal (par exemple, en cas de délits tels que l'homicide involontaire ou la négligence), social (par exemple, les conséquences financières en matière d'assurances) et médico-social (par exemple, en ce qui concerne les statistiques et la prévention).

Le nombre croissant de crémations fait que le problème se pose avec encore plus d'acuité, puisqu'une expertise postérieure (comme après exhumation) est évidemment impossible.

In het licht van de discussie over levensbeëindiging op verzoek (euthanasie) krijgt dit nog een pregnanter betekenis. Om de vrijwilligheid van dat verzoek te waarborgen, moet de wetgever harde garanties voorzien opdat ongewenste levensbeëindiging niet onopgemerkt zal blijven. Dit en de volgende amendementen beogen de noodzakelijke aanpassingen te realiseren van de huidige regeling inzake vaststelling, aangifte en controle van overlijden.

Nr. 5 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 29 (nieuw)

Een artikel 29 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« In het Burgerlijk Wetboek wordt een nieuw artikel 76bis ingevoegd luidende als volgt :

« Art. 76bis. — § 1. Na ieder overlijden dient een verklaring van overlijden te worden opgemaakt door een arts.

§ 2. De verklaring van overlijden wordt opgemaakt door de arts die het overlijden heeft vastgesteld wanneer hij ervan overtuigd is dat de dood is ingetreden tengevolge van een natuurlijke oorzaak.

§ 3. Wanneer de overledene een bloed- en of aanverwant is van de arts die het overlijden heeft vastgesteld mag deze in geen geval de verklaring van overlijden opstellen.

§ 4. Artsen, erkende specialisten in de gerechtelijke geneeskunde en verbonden aan een erkend instituut voor forensische geneeskunde oefenen steekproefsgewijze, overeenkomstig door de Koning nader te bepalen regels, toezicht uit op de waarachtigheid van de verklaring van overlijden ten gevolge van een natuurlijke oorzaak. Zij kunnen daartoe overgaan tot uitwendig en inwendig onderzoek van het lijk.

§ 5. Aangifte van het overlijden dient te gebeuren door een nabestaande van de overledene door overhandiging van de verklaring van overlijden of bij ontstentenis van een nabestaande door de arts die de verklaring heeft opgesteld. »

Verantwoording

Zie amendement nr. 4.

Nr. 6 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 30 (nieuw)

Een artikel 30 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« In artikel 77 van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden « hij zich naar de overledene heeft bege-

Et cela s'impose d'autant plus encore à la lumière de la discussion relative à l'abrègement de la vie sur demande (euthanasie). Pour s'assurer que cette demande a été formulée volontairement, le législateur doit prévoir de solides garanties afin qu'un abrègement de la vie non souhaité ne passe pas inaperçu. Aussi le présent amendement et les amendements suivants visent-ils à apporter les adaptations nécessaires dans la législation actuelle pour ce qui est de la constatation, la déclaration et le contrôle du décès.

N° 5 DE M. CALUWE ET CONSORTS

Art. 29 (nouveau)

Insérer un article 29 (nouveau), libellé comme suit :

« Il est inséré dans le Code civil un article 76bis (nouveau), rédigé comme suit :

« Art. 76bis. — § 1er. Après chaque décès, une déclaration de décès sera établie par un médecin.

§ 2. La déclaration de décès est établie par le médecin qui a constaté le décès s'il est convaincu que la mort résulte d'une cause naturelle.

§ 3. Si le défunt est un parent ou allié du médecin qui a constaté le décès, celui-ci ne peut en aucun cas rédiger la déclaration de décès.

§ 4. Les médecins, spécialistes agréés en médecine légale et attachés à un institut reconnu de médecine légale contrôlent par sondage, conformément aux modalités à préciser par le Roi, la véracité de la déclaration du décès résultant d'une cause naturelle. À cet effet, ils peuvent procéder à un examen externe et interne du corps.

§ 5. Le décès doit être déclaré par un proche parent du défunt, par la remise de la déclaration de décès, ou, en l'absence d'un proche parent, par le médecin qui a établi la déclaration. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 4.

N° 6 DE M. CALUWE ET CONSORTS

Art. 30 (nouveau)

Insérer un article 30 (nouveau), libellé comme suit :

« À l'article 77 du Code civil, les mots « qu'après s'être transporté auprès de la personne décédée, pour

ven om zich van het overlijden te vergewissen» vervangen door de woorden «hem een verklaring van overlijden werd overhandigd». »

Verantwoording

Zie amendement nr. 4.

Nr. 7 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 31 (nieuw)

Een artikel 31 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« In artikel 80 eerste lid van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden « deze begeeft zich ter plaatse om zich van het overlijden te vergewissen » vervangen door de woorden « deze vergewist zich van het overlijden door middel van de verklaring van overlijden ». »

Verantwoording

Zie amendement nr. 4.

Nr. 8 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 32 (nieuw)

Een artikel 32 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Artikel 81 van het Burgerlijke Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 1. De arts die het overlijden vaststelt mag geen verklaring opstellen indien hij er niet van overtuigd is dat het overlijden het gevolg is van een natuurlijke oorzaak. Deze arts dient het overlijden onverwijld te melden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand.

§ 2. De ambtenaar van de burgerlijke stand die kennis krijgt van het ongewoon overlijden zoals bedoeld in § 1 dient dit op zijn beurt onverwijld te melden aan de procureur des Konings. De procureur des Konings gaat in ieder geval over tot de aanduiding van een arts, verbonden aan en onder toezicht van een erkend instituut voor gerechtelijke geneeskunde. De teraardebestelling kan slechts geschieden mits toestemming van de procureur des Konings. »

Verantwoording

Zie amendement nr. 4.

Nr. 9 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 33 (nieuw)

Een artikel 33 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van zesentwintig frank tot vijf-

s'assurer du décès » sont remplacés par les mots « que si une déclaration de décès lui a été remise ».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 4.

N° 7 DE M. CALUWE ET CONSORTS

Art. 31 (nouveau)

Insérer un article 31 (nouveau), libellé comme suit :

« Au premier alinéa de l'article 80 du Code civil, les mots « qui s'y transportera pour s'assurer du décès » sont remplacés par les mots « qui s'assurera du décès par la déclaration de décès ».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 4.

N° 8 DE M. CALUWÉ ET CONSORTS

Art. 32 (nouveau)

Insérer un article 32 (nouveau), libellé comme suit :

« L'article 81 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« § 1er. Le médecin qui constate le décès ne peut établir de déclaration s'il n'est pas convaincu que le décès résulte d'une cause naturelle. Ce médecin est tenu de signaler sans délai le décès à l'officier de l'état civil.

§ 2. L'officier de l'état civil qui prend connaissance du décès anormal, visé au § 1er, est tenu, à son tour, de le signaler sans délai au procureur du Roi. Celui-ci procède en tout cas à la désignation d'un médecin, attaché à un institut reconnu de médecine légale et soumis à la surveillance de ce dernier. L'inhumation n'aura lieu que moyennant l'autorisation du procureur du Roi. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 4.

N° 9 DE M. CALUWÉ ET CONSORTS

Art. 33 (nouveau)

Insérer un article 33 (nouveau), libellé comme suit :

« Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de vingt-six francs à cinq cents

honderd frank of met een van die straffen alleen, wordt gestraft hij die de bepalingen van artikel 76bis, § 3, van het Burgerlijk Wetboek niet naleeft. »

Verantwoording

Zie amendement nr. 4.

Nr. 10 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 34 (nieuw)

Een artikel 34 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Met gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en met een geldboete van vijftig frank tot vijfduizend frank of met een van die straffen alleen, wordt gestraft de arts die een verklaring van overlijden heeft opgesteld, wanneer hij het overlijden heeft vastgesteld, terwijl hij wist of diende te weten dat de dood niet het gevolg was van een natuurlijke oorzaak. »

Verantwoording

Zie amendement nr. 4.

Nr. 11 VAN DE HEER CALUWÉ C.S.

Art. 35 (nieuw)

Een artikel 35 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en met een geldboete van vijftig frank tot vijfduizend frank of met een van die straffen alleen, hij die het onderzoek bedoeld in artikel 76bis, § 4, van het Burgerlijk Wetboek hindert of op enigerlei wijze belet. »

Verantwoording

Zie amendement nr. 4.

Ludwig CALUWÉ.
Erika THijs.
Sabine de BETHUNE.

francs, ou d'une de ces peines seulement, quiconque n'aura pas respecté les dispositions de l'article 76bis, § 3, du Code civil.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 4.

N° 10 DE M. CALUWÉ ET CONSORTS

Art. 34 (nouveau)

Insérer un article 34 (nouveau), libellé comme suit :

« Sera puni d'un emprisonnement de deux mois à trois ans et d'une amende de cinquante francs à cinq mille francs, ou d'une de ces peines seulement, le médecin qui aura établi une déclaration de décès lorsqu'il a constaté le décès, alors qu'il sait ou doit savoir que le décès ne résulte pas d'une cause naturelle. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 4.

N° 11 DE M. CALUWÉ ET CONSORTS

Art. 35 (nouveau)

Insérer un article 35 (nouveau), libellé comme suit :

« Sera puni d'un emprisonnement de deux mois à trois ans et d'une amende de cinquante francs à cinq mille francs, ou d'une de ces peines seulement, celui qui aura gêné de quelque façon que ce soit l'examen visé à l'article 76bis, § 4, du Code civil, ou y aura fait obstacle. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 4.